

Beleidstransfer en criminologisch onderzoek

TOM DAEMS^a
DANIQUE GUDDERS^b

- ^a Hoofddocent, Leuvens Instituut voor Criminologie (LINC), KU Leuven (Corres.: tom.daems@kuleuven.be)
^b Onderzoeker, Leuvens Instituut voor Criminologie (LINC), KU Leuven

1. INLEIDING

Het is geen nieuwigheid dat beleidsmakers wel eens over de landsgrenzen heen kijken om te leren uit de successen (of mislukkingen) van anderen. De negentiende-eeuwse discussie over het ideale gevangenisregime biedt een treffende illustratie: Alexis DE TOCQUEVILLE en Gustave DE BEAUMONT reisden naar de Verenigde Staten om de voor- en nadelen van afzonderings- en gemeenschapsregimes te bestuderen. Hun relaas (1833) zou mee inspiratie verschaffen voor de beleidskeuzes die gemaakt werden in Europa – inclusief de Belgische optie voor cellulaire opsluiting in de nieuwbakken Ducpétiaux-gevangenissen die vooral in de tweede helft van de 19e eeuw werden gebouwd.

Dergelijke vormen van wat ook wel ‘*policy transfer*’ wordt genoemd – we vertalen het hier als ‘beleidstransfer’ – vormen sinds enkele decennia ook voorwerp van wetenschappelijk onderzoek. Aanvankelijk gebeurde dit vooral in de politieke wetenschappen – in het bijzonder in het kielzog van het werk van David DOLOWITZ en David MARSH (1996; 2000) – maar sinds een kleine twee decennia krijgt dergelijk onderzoek ook voet aan grond binnen de criminologie. Die belangstelling voor de studie van processen van beleidstransfer valt enerzijds te begrijpen tegen de achtergrond van ontwikkelingen rond globalisering, internationalisering, Europeanisering, enzovoort die maken dat criminaliteitsfenomenen en de beleidsmatige reacties erop in toenemende mate grensoverschrijdende dimensies aannemen. Maar anderzijds zorgen nieuwe communicatietechnologieën, transportmogelijkheden, enzovoort er ook voor dat informatie over de sterktes en zwaktes van lokale oplossingen al snel een globaal publiek bereikt. Landen zijn – misschien nu meer dan voorheen – geen hermetisch afgesloten entiteiten wat impliceert dat criminologen die willen begrijpen hoe beleid tot stand komt, niet blind kunnen blijven voor de mogelijke rol van dergelijke processen van beleidstransfer.

2. BELEIDSTRANSFER

Het concept ‘beleidstransfer’ wordt vandaag de dag vooral in verband gebracht met het werk van David DOLOWITZ en David MARSH (1996, 2000) die op hun beurt schatplichtig zijn aan en verder bouwen op eerdere discussies over ‘*policy diffusion*’, ‘*policy convergence*’, ‘*policy learning*’ en ‘*lesson-drawing*’. Met de term ‘*policy transfer*’ doelen DOLOWITZ en MARSH (1996: 344) op “... *the process by which knowledge of policies, administrative arrangements, institutions and ideas in one political system (past or present) is used in the development of policies, administrative arrangements, institutions and ideas in another political system*”. Er wordt daarbij uitdrukkelijk aandacht gevraagd voor het doelgericht aanwenden van kennis en ervaringen afkomstig uit andere jurisdicties om welbepaalde beleidsprogramma’s of –ideeën te ontwikkelen (NEWMARK, 2002; JONES & NEWBURN, 2007).

In onderzoek naar beleidstransfer staan doorgaans een zestal vragen centraal (bv. DOLOWITZ & MARSH, 1996; NEWBURN & SPARKS, 2004b; BENSON & JORDAN, 2011): (1) Wie is betrokken in het proces van beleidstransfer? (potentiële actoren kunnen zeer divers zijn: ambtenaren, politici, academici, experts, ngo's, internationale of supranationale organisaties, enzovoort); (2) Waarom zoeken actoren hun toevlucht tot beleidstransfer? (gebeurt dit vrijwillig of veel eerder onder (in)directe dwang?); (3) Wat wordt er getransfereerd? (betreft het beleidsdoelen, programma's, instrumenten, instituties, enzovoort (zogenaamde 'harde' transfer) of gaat het eerder om retoriek, ideologie, symbolen, enzovoort (zogenaamde 'softe' transfer)?); (4) Welke graad van transfer is aan de orde? (hier worden doorgaans vijf graden van transfer geïdentificeerd (ROSE, 1991; 1993): (a) kopiëren (het overnemen uit een andere jurisdictie van een min of meer intact programma zonder noemenswaardige wijzigingen); (b) emulatie (een bepaald programma doet dienst als richtsnoer voor het eigen beleid, maar met de nodige aanpassingen gelet op andere omstandigheden); (c) hybridisering (het combineren van elementen afkomstig van programma's die ontwikkeld werden op twee verschillende plaatsen); (d) synthese (het combineren van elementen van drie of vier verschillende programma's); en (e) inspiratie (het aanwenden van programma's als inspiratie of intellectuele stimulus voor beleidsontwikkeling in eigen land)); (5) Vanwaar worden er lessen getrokken? (lokaal, nationaal, internationaal? Loopt de transfer horizontaal (bv. van jurisdictie A naar jurisdictie B) of verticaal (bv. fungeert een supranationale organisatie of regionale overheid als bron?)); (6) Welke factoren belemmeren dan wel faciliteren beleidstransfer? (complexiteit van beleid, vroegere beleidskeuzes, middelen, institutionele en politieke factoren, enzovoort).

3. CRIMINOLOGISCH ONDERZOEK

Binnen de politologie worden processen van transfer onderzocht met betrekking tot zeer uiteenlopende beleidsdomeinen en heeft ook het onderzoek zelf een hele ontwikkeling doorgemaakt. In een uitgebreide bespreking van de wetenschappelijke literatuur komen BENSON en JORDAN (2011) tot het besluit dat het onderzoek zich nu in een '*more mature phase*' bevindt: "*...instead of a discrete area of research, nowadays policy transfer is commonly employed in the analysis of broader phenomena such as Europeanisation, globalization and policy innovation*" (BENSON & JORDAN, 2011: 366). Processen van beleidstransfer hebben intussen ook aandacht gekregen binnen de criminologie. Tim NEWBURN en Richard SPARKS (2004b: 10) formuleerden de uitdaging voor de criminologie als volgt "*... understanding similarities and differences in the pattern of contemporary systems of crime control, and understanding the movement and translation of commodities between and within these systems, is arguably one of the key tasks facing criminology*". Dergelijk onderzoek is vooral interessant voor de criminologie, zo wordt daarbij gesteld, omdat onderzoek naar beleidstransfer de focus niet zozeer richt op de inhoud of de uitkomsten van beleid, maar wel op het proces van belevingsvorming (JONES & NEWBURN, 2007). Maar aandacht voor beleidstransfer zou ook welgekomen zijn tegen de achtergrond van debatten over de controlecultuur (GARLAND, 2001), enzovoort waarbij ingrijpende transformaties op vlak van criminaliteitsbestrijding en bestraffing zich lijken te voltrekken boven de hoofden van mensen heen (DAEMS, 2009) – en net daar wil onderzoek naar beleidstransfer, door actoren van vlees en bloed op de voorgrond te plaatsen, een antwoord op bieden.

Binnen de criminologie was John MUNCIE (2001) wellicht de eerste die uitdrukkelijk de term 'beleidstransfer' hanteerde in een artikel waarin hij onderzocht of herstelrechtelijke ideeën afkomstig uit Australië en Schotland ook doorstroomden naar het jeugdrechtstelsel in Engeland en Wales. MUNCIE (2001) stelde dat de obsessie met de '*what works*'-benadering en de

zoektocht naar pragmatische en kostenbesparende oplossingen beleidsmakers ertoe brachten om de wereld rond te reizen op zoek naar de 'evidence' die zou aantonen wat 'werkt'. Maar MUNCIE drukte zich eerder sceptisch uit over het eenvoudigweg overnemen van ideeën en programma's: 'cultural difference' en 'ideological specificity' staan vaak in de weg van het simpelweg overbrengen (wat ook wel 'kopiëren' wordt genoemd) van mirakeloplossingen uit andere jurisdicties (MUNCIE, 2001); of zoals hij gebald (en misschien weinig verrassend) besloot: "...what works in some contexts may not work in others" (MUNCIE, 2001: 33). Enkele jaren later gebruikte MUNCIE andermaal het concept 'beleidstransfer' in een poging om ontwikkelingen te begrijpen in beleid t.a.v. jeugddelinquentie. De transfer van dergelijk beleid is niet "one directional" of "one dimensional", zo stelde hij (MUNCIE, 2005: 42). Ook nu verwees hij naar de introductie en verspreiding van herstelrechtelijke praktijken afkomstig uit Nieuw Zeeland, Australië en Canada en belichtte hij de haperingen en obstakels op hun weg naar Europa: "...policy transfer is rarely direct and complete, but partial and mediated through national and local cultures" (MUNCIE, 2005: 44).

In 2002 publiceerde het tijdschrift *Criminal Justice* (intussen omgedoopt naar *Criminology and Criminal Justice*) een themanummer, onde redactie van Richard SPARKS en Tim NEWBURN, gewijd aan 'How Does Crime Policy Travel?'. De vijf bijdragen in het nummer vormden de neerslag van lezingen die verzorgd werden op een symposium dat werd georganiseerd aan Keele University, UK: "The focus of the papers was on the interdependence of criminal justice systems and criminological commodities. More particularly, participants were concerned with the issue of how crime control policies, practices, ideas and ideologies flow within and between nation states. This is not a new subject ... but it is undoubtedly one whose "moment" has arrived" (SPARKS & NEWBURN, 2002: 107). In 2004 werden de bijdragen uit het themanummer herdrukt en aangevuld met een eerder gepubliceerd artikel uit *Theoretical Criminology* (MELOSSI, 2001) en vijf bijkomende papers in een boek getiteld *Criminal Justice and Political Cultures: National and International Dimensions of Crime Control* (NEWBURN & SPARKS, 2004a). In juni 2003 organiseerden Dario MELOSSI, Máximo SOZZO en Richard SPARKS daarenboven een workshop in Oñati met een gelijkaardige insteek: 'Discourses and Practices of Crime and Punishment: The Question of Cultural Embeddedness and Travels'. De papers verschenen in 2011 in de bundel *Travels of the Criminal Question: Cultural Embeddedness and Diffusion* (MELOSSI et al., 2011).

De Keele en Oñati-workshops (en de publicaties die eruit voortvloeiden) illustreren hoe in het begin van de eenentwintigste eeuw vraagstukken gerelateerd aan beleidstransfer hun weg vonden naar de criminologie. Dit werd wellicht nog het sterkst op de agenda gezet – en ook empirisch uitgewerkt door middel van een ESRC-project (NEWBURN, 2007) – in een reeks publicaties van Trevor JONES en Tim NEWBURN (2002a, 2002b, 2005, 2007, 2013; NEWBURN, 2002, 2010; NEWBURN & JONES, 2005, 2007), in het bijzonder hun boek *Policy Transfer and Criminal Justice: Exploring US influence over British Crime Control Policy*. In dit boek richten JONES en NEWBURN hun blik op drie casussen: (1) de privatisering van gevangnissen en elektronisch toezicht; (2) hervormingen op vlak van straftoemeting in de richting van 'mandatory minimum sentencing'; en (3) 'zero tolerance policing' (voor een bespreking, zie DAEMS, 2008b). Het boek introduceert heel wat concepten verwant aan beleidstransfer ('lesson drawing', 'policy diffusion', 'policy convergence', enzovoort) bij een veelal niet-ingewijd criminologisch leespубliek. De studie is echter vooral interessant voor het empirische luik: JONES en NEWBURN (2007) combineerden een literatuurstudie en documentenanalyse met een reeks interviews met sleutelfiguren, zowel in Groot-Brittannië als in de Verenigde Staten. De analyse van de drie casussen gebeurde in vier stappen: (1) is er een verschil in tijdsverloop op vlak van beleidsontwikkeling (eerst Verenigde Staten, dan Groot-Brittannië) en zijn er gelijkenissen

vast te stellen zodat er op het eerste zicht sprake kan zijn van beleidstransfer?; (2) wie zijn de sleutelactoren die betrokken waren bij beleidstransfer en wat waren hun strategieën en motivaties?; (3) wat is de aard van beleidstransfer?; (4) wat zijn de grenzen van beleidstransfer?

Wat zijn de vaststellingen? JONES en NEWBURN (2007) stooten inderdaad op aanwijzingen van beleidstransfer, maar dit blijft toch eerder beperkt. Zo werd voor de eerste gevalstudie ook heel wat weerstand in kaart gebracht. Hier stellen ze dat privatisering zich op een ‘typisch Britse manier’ voltrok met bijvoorbeeld een strikter regulerend kader en een meer nauwgezette opvolging van de contracten. Ook werden de ervaringen in de Verenigde Staten soms in negatieve zin gebruikt (bv. bij elektronisch toezicht), als voorbeelden over hoe privatisering in Groot-Brittannië niet moest verlopen. Voor de tweede casus bleek er nauwelijks empirische evidentie om te kunnen stellen dat Amerikaanse ontwikkelingen op vlak van ‘*three strikes*’ en ‘*mandatory sentencing*’ de Britse ontwikkelingen op vlak van straftoemeting hadden beïnvloed. Bij de derde casus wordt er heel wat politieke aandacht in kaart gebracht – inclusief plaatsbezoeken in New York en het overvliegen van BRATTON en KELLING naar Groot-Brittannië, maar ook hier bleef de transfer beperkt: er waren nauwelijks een drietal lokale experimenten met ‘*zero tolerance*’ (Kings Cross, Strathclyde en Hartlepool) en er was heel wat weerstand bij de toplagen van het Britse politiewezen. JONES en NEWBURN besluiten dat het vooral de Amerikaanse terminologie en ideeën zoals ‘*Broken windows*’ waren die met succes de grote plas overstaken.

Met uitzondering van de eerste gevalstudie beperkte de beleidstransfer zich dus vooral tot een eerder ‘*soft*’ transfer, d.w.z. de overname van taalgebruik en symboliek. De vaststelling dat transfer vooral ‘*soft*’ van aard is, doet echter geen afbreuk aan het belang van dergelijke studies – dit geldt vooral voor het criminologische onderzoeksdomein waar taal en verpakking, *talk* en discours, zo’n belangrijke rol vervullen: “... *the fact that transfer might be more common at the level of symbol than substance should not be taken as an indication of its relative unimportance*” (NEWBURN & SPARKS, 2004b: 5; zie ook CANTON & McFARLANE, 2014; STONE, 2004: 556).

Beleidstransfer wordt intussentijd in uiteenlopende domeinen van criminaliteitsbeleid bestudeerd, o.m. criminaliteitspreventie (STEINBERG, 2011), probatie (McFARLANE & CANTON, 2014; CANTON, 2009; VANSTONE, 2008; DURNESCU & HAINES, 2012), opvolging in de gemeenschap (CANTON, 2006), terreur (MULCAHY, 2005), jeugdrechtstelsel (BRADY & CURTIN, 2012; COX, 2010; FERNANDEZ MOLINA & RECHEA ALBEROLA, 2005; MUNCIE, 2001 & 2005; SPROTT, 2011), drugbeleid (BEWLEY-TAYLOR, 2014), politiezorg (ROBERTSON, 2005; BLAUSTEIN, 2015), radicalisering in gevangissen (MONAGHAN, 2015), preventieve justitie (OGG, 2015) en slachtofferbeleid (WEMMERS, 2005). In sommige publicaties wordt de complexiteit van beleidstransfer ook duidelijk door de directe betrokkenheid van de onderzoekers bij hervormingsprocessen. Inderdaad, ook academici en experts – en dus ook criminologen – spelen soms een rol in beleidstransfer (cf. de eerste deelvraag: Wie is betrokken in het proces van beleidstransfer?). Zo waren DURNESCU en HAINES (2012) betrokken bij een project gericht op de opstart van een nationale probatiedienst en de ontwikkeling van gemeenschapsstraffen in Roemenië. In een reflectie op de eigen ervaringen komen ze tot het besluit dat een “... *simplistic and linear notion of policy transfer is ill conceived and unhelpful*” en dat “... *simplistic notions of transfer need to be challenged if the development and delivery of criminal justice services are to develop along a constructive route*” (DURNESCU & HAINES, 2012: 904-905). De studie van McFARLANE en CANTON (2014), die participeerden in een project over de hervorming van probatie in Turkije, stelt dat “... *there is a common set of challenges with which any transfer project will have to engage*”

(McFARLANE & CANTON, 2014: 2), o.m. “... *how to engage with policy makers and practitioners, the logistics of planning meetings and managing training events, working with people in another language and the importance of demonstrating a respect for and sensitivity to culture*” (McFARLANE & CANTON, 2014: 2).

In het eigen taalgebied blijft de studie van beleidstransfer vooralsnog beperkt. Maurice PUNCH (2006) voerde een studie uit in opdracht van ‘Politie en wetenschap’ waarin hij onderzocht hoe ‘*zero tolerance*’ zijn weg vond in de Nederlandse context. Hij bestudeerde de ontwikkelingen in Utrecht, Amsterdam en Rotterdam en interviewde politiemensen en politici. PUNCH merkt daarbij o.m. het volgende op over de Nederlandse politiechef, deze concentreert zich voornamelijk op:

“...de Nederlandse samenleving en binnen een Nederlands politieparadigma. Hij of zij kan concepten en praktijken uit het buitenland overnemen, maar ziet deze zeer waarschijnlijk als een aanvulling op het bestaande beleid. Om kort te gaan, zie ik geen bewijs van het wijdverbreid en kritiekloos overnemen van praktijken uit het buitenland. Er zijn gedurende dertig jaar zaken “overgenomen” of “ontleend”, maar dit gebeurde na een behoorlijk selectief proces en constante aanpassing... Het kan zelfs het geval zijn dat externe ontwikkelingen worden gebruikt als een negatief referentiepunt. De Nederlandse samenleving is duidelijk heel anders dan bijvoorbeeld de VS en het VK. Dit kan er misschien toe leiden dat het niet aannemen van innovaties wordt generationaliseerd door te beargumenteren dat de lokale situatie heel specifiek is en dat de bezochte situatie niet toepasbaar is (bv. New York wordt gezien als een fascinerende, maar heel andere wereld)” (PUNCH, 2006: 68)

Voor België worden binnen het FWO-onderzoeksproject ‘*Penal policy transfer*’ (projectnr. G054614N, 2015-18) twee gevalstudies uitgewerkt: elektronisch toezicht en herstelrecht. Via een studie van literatuur en relevante beleidsdocumenten en interviews met politici, kabinetsmedewerkers, ambtenaren, academici enzovoort wordt daarbij een antwoord geformuleerd op de zes deelonderzoeksvragen van DOLOWITZ en MARSH om op die manier de rol van beleidstransfer in kaart te brengen. De resultaten van dit onderzoek zullen in de loop van 2019 beschikbaar worden in de vorm van een doctoraatsproefschrift (GUDDERS, 2019).

4. TOT SLOT

Ondanks het feit dat er sinds het begin van de eenentwintigste eeuw binnen de criminologie heel wat aandacht gevraagd wordt voor grensoverschrijdende processen, blijft het aantal diepgravende, empirische studies vooralsnog eerder beperkt. Michael TONRY drukte het wellicht net iets te sterk uit wanneer hij stelde dat Trevor JONES en Tim NEWBURN alleen staan, maar we voelen ons wel geneigd om zijn besluit dat “... *it is a pity that more systematic research has not been done on policy transfer*” (TONRY, 2015: 510) te onderschrijven. Dit geldt overigens niet enkel voor de studie van beleidsvorming in continentaal-Europese jurisdicties, maar ook voor de rol van internationale en Europese instellingen in beleidstransfer. Op welke wijze kan onderzoek naar beleidstransfer bijvoorbeeld de rol van de Raad van Europa en de EU helpen uitklaren bij de genese en verspreiding (of het gebrek daaraan) van normen en standaarden over detentiecondities voor gevangenen of asielzoekers (DERUITER, 2018)? Het Europese antifoltercomité (CPT), dat intussen zo’n drie decennia ervaring heeft opgebouwd met het bezoeken van plaatsen van detentie in gans Europa, stelt bij herhaling vast dat heel wat aanbevelingen zonder gevolg blijven (DAEMS, 2017a,b): waarom mislukt beleidstransfer in dergelijke gevallen?

Dat meer aandacht mag uitgaan naar dergelijk onderzoek betekent overigens niet dat dit type onderzoek niet kritisch onder de loep mag worden genomen. Het is vooral opletten geblazen om niet de indruk te wekken dat beleidsvorming een al te rationeel en overheids-gestuurd proces zou zijn waarbij actief de wereldwijde markt van beleidsprogramma's afgeschuimd zou worden op zoek naar 'best practices' (zie hierover, NEWBURN et al., 2017; GUDDERS, 2019). Onderzoek naar processen van beleidstransfer wijst vaak op allerhande obstakels en doorprijkt daarmee ook al te gemakkelijke theses als zou er sprake zijn van een 'Amerikanisering' of 'neoliberale revolutie' die de wereld verovert, zoals bijvoorbeeld door Loïc WACQUANT (1999a,b) werd geponeerd voor 'zero tolerance'-policing (voor een kritiek, zie DAEMS, 2008a; GUDDERS & DAEMS, 2018). Vaak zal blijken dat de lokale of nationale context van groot belang is en daardoor zal – ietwat paradoxaal – de studie van de wijze waarop ideeën en beleidsprogramma's reizen ons net meer inzicht kunnen verschaffen in het functioneren van lokale actoren en instellingen en de context waarin deze functioneren.

REFERENTIES

- BENSON, D., & JORDAN, A. (2011). What have we learned from policy transfer research? Dolowitz and Marsh revisited. *Political Studies Review*, 9(3), 366-378.
- BEWLEY-TAYLOR, D. R. (2014). Legitimacy and modernity via policy transfer: The utility of the 2003 Afghan National Drug Control Strategy. *International Journal of Drug Policy*, 25(5), 1009-1018.
- BLAUSTEIN, J. (2015). *Speaking Truths to Power: Policy Ethnography and Police Reform in Bosnia and Herzegovina*. Oxford: Oxford University Press.
- BRADY, B., & CURTIN, C. (2012). Big Brothers Big Sisters comes to Ireland: A case study in policy transfer. *Children and Youth Services Review*, 34(8), 1433-1439.
- CANTON, R. (2006). Penal Policy Transfer: A Case Study from Ukraine. *The Howard Journal*, 45(5), 502-520.
- CANTON, R. (2009). Taking probation abroad. *European Journal of Probation*, 1(1), 66-78.
- COX, P. (2010). Juvenile Justice Reform and Policy Convergence in the New Vietnam. *Youth Justice*, 10(3), 227-244.
- DAEMS, T. (2008a). *Making Sense of Penal Change*. Oxford: Oxford University Press.
- DAEMS, T. (2008b). Boekbespreking: T. JONES & T. NEWBURN, Policy Transfer and Criminal Justice: Exploring US Influence over British Crime Control Policy, *Panopticon*, 29(2), 80-83.
- DAEMS, T. (2009). *De bestraffingssociologie van David W. Garland*. Den Haag: Boom Juridische Uitgevers.
- DAEMS, T. (2017a). *Straffen, slaven en standbeelden: een penologie voor het Europa van nu*. Antwerpen: Intersentia. Verkregen op 1 oktober 2018, via <https://www.law.kuleuven.be/apps/leden/public/content/docs/75520275ed655452985be2efbcc7fa61.PDF>.
- DAEMS, T. (2017b). Slaves and Statues: Torture Prevention in Contemporary Europe. *British Journal of Criminology*, 57(3), 627-643.
- DERUITER, R. (2018). *Detention Conditions in a Cosmopolitan Europe*. Thesis submitted to obtain the academic degree of Doctor in Criminology. Gent: Universiteit Gent.
- DOLOWITZ, D.P., & MARSH, D. (1996). Who learns what from whom? A review of the policy transfer literature. *Political studies*, 44(2), 343-357.
- DOLOWITZ, D.P., & MARSH, D. (2000). Learning from abroad: the role of policy transfer in contemporary policy making. *Governance*, 13(1), 5-24.
- DURNESCU, I., & HAINES, K. (2012). Probation in Romania: Archaeology of a partnership. *British Journal of Criminology*, 52, 889-907.
- FERNANDEZ MOLINA, E. & RECHEA ALBEROLA, C. (2005). Policies transfer: the case of juvenile justice in Spain. *European Journal on Criminal Policy & Research*, 11(1), 51-76.

- GARLAND, D. (2001). *The Culture of Control*. Oxford: Oxford University Press.
- GUDDERS, D. (2019, in voorbereiding). *Penal policy transfer*.
- GUDDERS, D., & DAEMS, T. (2018). Privatisation of punishment in Belgium. In T. DAEMS & T. VANDER BEKEN (Eds.), *Privatising Punishment in Europe?* (pp. 65-83). Londen: Routledge.
- JONES, T., & NEWBURN, T. (2002a). Learning from Uncle Sam? Exploring US influences on British crime control policy. *Governance*, 15(1), 97-119.
- JONES, T., & NEWBURN, T. (2002b). Policy convergence and crime control in the USA and UK: Streams of influence and levels of impact. *Criminal Justice*, 2(2), 173-203.
- JONES, T., & NEWBURN, T. (2005). Comparative criminal justice policy-making in the US and UK: the case of private prisons. *British Journal of Criminology*, 45(1), 58-80.
- JONES, T., & NEWBURN, T. (2007). *Policy Transfer and Criminal Justice. Exploring US Influence over British Crime Control Policy*. Maidenhead: Open University Press.
- JONES, T., & NEWBURN, T. (2013). Policy convergence, politics and comparative penal reform: Sex offender notification schemes in the USA and UK. *Punishment & Society*, 15(5), 439-467.
- McFARLANE, M.A., & CANTON, R. (2014). *Policy Transfer in Criminal Justice: Crossing Cultures, Breaking Barriers*. London: Palgrave.
- MELOSSI, D. (2001). The Cultural Embeddedness of Social Control: Reflections on the Comparison of Italian and North-American Cultures Concerning Punishment. *Theoretical Criminology*, 5(4), 403-424.
- MELOSSI, D., SOZZO, M., & SPARKS, R. (Eds.) (2011). *Travels of the Criminal Question. Cultural Embeddedness and Diffusion*. Oxford: Hart Publishing.
- MONAGHAN, J. (2015). Criminal Justice Policy Transfer and Prison Counter-Radicalization: Examining Canadian Participation in the Roma-Lyon Group. *Canadian Journal of Law and Society*, 30(3), 1-20.
- MULCAHY, A. (2005). The 'Other' Lessons from Ireland? Policing, Political Violence and Policy Transfer. *European Journal of Criminology*, 2(2), 185-209.
- MUNCIE, J. (2001). Policy transfers and 'What works': some reflections on comparative youth justice. *Youth Justice*, 1(3), 27-35.
- MUNCIE, J. (2005). The globalization of crime control—the case of youth and juvenile justice: Neo-liberalism, policy convergence and international conventions. *Theoretical Criminology*, 9(1), 35-64.
- NEWBURN, T. (2002). Atlantic crossings. Policy transfer and crime control in the USA and Britain. *Punishment & Society*, 4(2), 165-194.
- NEWBURN, T. (2007). *International Influences on UK Crime Control and Penal Policy in the 1990's: Full Research Report*. ESRC End of Award Report, L216252035-A. Swindon: ESRC.
- NEWBURN, T. (2010). Diffusion, differentiation and resistance in comparative penality. *Criminology & Criminal Justice*, 10(4), 341-352.
- NEWBURN, T., & JONES, T. (2005). Symbolic politics and penal populism: The long shadow of Willie Horton. *Crime, Media, Culture*, 1(1), 72-87.
- NEWBURN, T., & JONES, T. (2007). Symbolizing crime control: Reflections on zero tolerance. *Theoretical Criminology*, 7(2), 221-243.
- NEWBURN, T., & SPARKS, R. (Eds.) (2004a). *Criminal Justice and Political Cultures. National and International Dimensions of Crime Control*. Cullompton: Willan Publishing.
- NEWBURN, T., & SPARKS, R. (2004b). Criminal justice and political cultures. In T. NEWBURN & R. SPARKS (Eds.), *Criminal justice and Political Cultures. National and International Dimensions of Crime Control* (pp. 1-15). Cullompton: Willan Publishing.
- NEWBURN, T., JONES, T., & BLAUSTEIN, J. (2017). Policy mobilities and comparative penality. *Theoretical Criminology*. Online first.
- NEWMARK, A. J. (2002). An integrated approach to policy transfer and diffusion. *Review of Policy Research*, 19(2), 151-178.

- OGG, J. (2015). *Preventive Justice and the Power of Policy Transfer*. Basingstoke: Palgrave.
- PUNCH, M. (2006, juni). *Van 'alles mag' naar 'zero tolerance': policy transfer en de Nederlandse politie*. Rapport in opdracht van 'Politie en Wetenschap'. Verkregen op 1 oktober 2018, via <https://www.politieacademie.nl/kennisenonderzoek/kennis/mediatheek/PDF/41492.pdf>.
- ROBERTSON, A. (2005). Criminal justice policy transfer to post-Soviet states: Two case studies of police reform in Russia and Ukraine. *European Journal on Criminal Policy and Research*, 11(1), 1-28.
- ROSE, R. (1991). What is lesson-drawing? *Journal of Public Policy*, 11(1), 3-30.
- ROSE, R. (1993). *Lesson drawing in public policy: A guide to learning across time and space*. New York: Chatham House.
- SPARKS, R., & NEWBURN, T. (2002). Introduction: How does crime policy travel? *Criminal Justice*, 2(2), 107-109.
- SPROTT, J.B. (2011). US youth justice policy transfer in Canada: we'll take the symbols but not the substance. In A. Crawford (Ed.), *International and Comparative Criminal Justice and Urban Governance* (pp. 331-355). Cambridge: Cambridge University Press.
- STEINBERG, J. (2011). Crime prevention goes abroad: Policy transfer and policing in post-apartheid South Africa. *Theoretical Criminology*, 15(4), 349-364.
- STONE, D. (2004). Transfer agents and global networks in the 'transnationalization' of policy. *Journal of European Public Policy*, 11(3), 545-566.
- TONRY, M. (2015). Is cross-national and comparative research on the criminal justice system useful? *European Journal of Criminology*, 12(4), 505-516.
- VANSTONE, M. (2008). The international origins and initial development of probation. An early example of policy transfer. *British Journal of Criminology*, 48(6), 735-755.
- WACQUANT, L. (1999a). *Les prisons de la misère*. Parijs: Raison d'agir.
- WACQUANT, L. (1999b). How penal common sense comes to Europeans: notes on the transatlantic diffusion of the neoliberal doxa. *European Societies*, 1(3), 319-352.
- WEMMERS, J. (2005). Victim Policy Transfer: Learning From Each Other. *European Journal on Criminal Policy and Research*, 11(1), 121-133.